

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
Fakulta filozofická
Katedra blízkovýchodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek oponenta)

Práci předložil(a) student(ka): Vilém Vrážek

Název práce: Československo-izraelské vztahy mezi lety 1948 a 1967

Jméno oponenta: Mgr. Zbyněk Tarant, Ph.D.

1. CÍL PRÁCE (uved'te, do jaké míry byl naplněn): Cílem předložené práce je „zjistit, jak se mění postoj Československa vůči Izraeli v rozmezí let 1948 a 1967, jaké události zapříčinily odchýlení zahraniční politiky a do jaké míry se zhoršilo postavení Židů v československé společnosti vzhledem k vzájemným vztahům obou zemí.“ (str. 2). Ve skutečnosti ale text práce pokrývá celé období komunismu až do roku 1989, což je na takto omezeném místě velmi obtížné. Základní faktografické údaje prezentuje korektně a v tomto ohledu cíl splňuje.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

Ačkoliv je tematika česko-izraelských vztahů je poměrně dobře zmapována v české i zahraniční literatuře, práce čerpá jen z relativně omezeného spektra zdrojů (celkem 12 položek, z toho několik článků na webu). Rozsáhlé spektrum literatury a pramenů k tomuto tématu tak zůstalo nerefléktováno – v českém jazyce jde například o práce Martina Joachima Weina („Slovanský Jeruzalém – Jak Češi založili Izrael“) a Blanky Soukupové. Jenom k tematice Slánského procesu a komunistického „antisionismu“ 50. let bylo napsáno nespočet statí. Czech Arms Deal je samozřejmě předmětem zájmu mnoha milovníků military, kteří k tomuto tématu opět vydali desítky textů. A z populární kultury možno připomenout například film Toman (2018). K tematice se pak vyjadřovali současníci, jako Ladislav Mňačko, a zajímavé reflexe bychom možná našli v memoárové literatuře. V neposlední řadě by také bylo možné podívat se, jak toto období reflektuje izraelská veřejná diplomacie (*hasbara*), nebo média. V současné době je sice téměř nemožné provést dokonalou literární rešerši a reflektovat opravdu vše, co bylo k danému tématu kdy vydáno, ale jedním z hodnotících kritérií bakalářské práce je právě schopnost autora provést kvalitní rešerši literatury a pramenů, která je u předložené práce bohužel poněkud povrchní.

U řady důležitých tvrzení schází jakýkoliv odkaz na zdroj, takže není jasné, odkud jej autor čerpal. Stává se, že na celých stranách plných číselných, časových a jiných faktických údajů, je uveden pouze jeden zdroj, vždy až na konci kapitoly, což naznačuje poněkud pasivní práci stylem „co oddíl, to zdroj“ bez hlubší reflexe. V odborném textu je nutné odkaz na zdroj uvádět u každého významného údaje nebo myšlenkového celku. Tvrzení bychom měli ověřovat z více zdrojů, vzájemně konfrontovat, diskutovat atd. Jak víte, že se Vámi citovaný zdroj nemýlí?

Výklad nezachází do přílišné hloubky, je poměrně stručný, a místy až příliš lakonický - například když v jednoslovném odstavci na str. 7 konstatuje založení Svazu československo-izraelského přátelství, aniž by dále doplnil jakýkoliv další kontext – O co se jednalo? Kdo to založil? Jaký to mělo konkrétní význam? Kontext je v tomto případě klíčový, protože tato organizace, navzdory svému vzletnému názvu, přispívala k perzekuci sionistických organizací v Československu a její „pomoc Izraeli“ se omezovala na izraelskou komunistickou stranu. Mezi drobné faktické chyby dále patří například funkce Alexandra Dubčeka, který nikdy nebyl československým prezidentem - byl Generálním tajemníkem KSČ (str. 22), zatímco prezidentem byl v té době Ludvík Svoboda. Kdybych měl do práce doplnit některý významný milník ve vztahu k Židům a Izraeli v 60. letech, tak bych patrně zmínil konferenci o Franzi Kafkovi v Liblicích v roce 1963.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

V práci se neobjevují závažnější překlepy, avšak vyjadřovací styl se vyznačuje místy neobratnými formulacemi: „věc pohledu“ (str. 2, „úhel pohledu“?), způsob použití obratu „stejně tak“ na str. 4, „upsání Izraele pod taktovku“ (str. 6), „[d]alší ránu do přátelství“ (str. 6), „kolíky do rakve“ (str. 6, asi myšleny „hřebíky“) atd. Výše již byl popsán poněkud nestandardní způsob citování, který se omezuje na konstatování jednoho použitého zdroje vždy na konci podkapitoly.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

Vilém Vrážek předložil práci, která splňuje základní standardy a neobsahuje závažnější věcné chyby. Je však je postavena na poněkud „otrocké“ kompilaci velmi omezeného množství zdrojů v českém jazyce do té míry, že není příliš cítit samotný autorův projev. Na mnoha místech by textu prospěla pečlivější citace převzatých informací a myšlenek. I z tohoto důvodu musím práci, která by jinak možná mohla dosáhnout na hodnocení „velmi dobře“ hodnotit ještě o stupeň hůře.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

- Co považujete za nejvýznamnější faktory, ovlivňující politiku československého státu vůči Izraeli?
- Takzvaná „antisionistická“ politika komunistického režimu často vedla i k perzekuci domácích židovských komunit v Československu. Jaké k tomu mohl komunistický režim mít ideologické a pragmatické motivy?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

(výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě):

DOBŘE až VELMI DOBŘE podle kvality obhajoby.

Datum: 22. května 2022

Podpis:



Pozn.: Při nedostatku místa použijte přiložený list.